

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 Олена КРУКОВСЬКА
"29" серпня 2024 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Катерина НІКІТЕНКО
Протокол засідання кафедри
Готельно-ресторанного та туристичного
бізнесу ХДАЕУ
від "29" серпня 2024 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ ЕКСКУРСІЙНОЇ СПРАВИ

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Освітня програма – Готельно-ресторанна справа

Спеціальність – 241 Готельно-ресторанна справа

Галузь знань – 24 Сфера обслуговування

Кропивницький – 2024

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Основи екскурсійної справи
Факультет	Економічний
Назва кафедри	Кафедра готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
Викладач	Богатьорова Лариса Михайлівна, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу. https://orcid.org/0000-0002-9072-3434 Наукові інтереси: географічні аспекти розвитку сільськогосподарського виробництва; розвиток туристичної сфери
Контактна інформація	bohadorova_l@ksaeu.kherson.ua Email кафедри: kaf_horeca@ksaeu.kherson.ua
Графік консультацій	Онлайн консультації: за попередньою домовленістю: Viber 095-***-94-**
Програма дисципліни	Тема 1. Теоретичні основи екскурсійної справи Тема 2. Функції екскурсії Тема 3. Зародження та становлення екскурсійної діяльності Тема 4. Класифікація екскурсій Тема 5. Етапи підготовки екскурсії Тема 6. Показ в екскурсії. Види показу Тема 7. Методичні прийоми розповіді Тема 8. Професійна майстерність екскурсовода Тема 9. Екскурсія як процес пізнання. Елементи психології в екскурсії Тема 10. Сучасний стан та тенденції регіонального розвитку ринку екскурсійних послуг
Мова викладання	українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	Актуальність вивчення дисципліни «Основи екскурсійної справи» визначається значним вкладом екскурсійної діяльності у популяризацію природничої, історико-культурної, етнічної спадщини України. Екскурсійна активність – одна з основних складових туристичної галузі. Дисципліна відіграє важливу роль у формуванні компетенцій у організації екскурсійної діяльності, отриманні необхідного комплексу теоретичних та практичних знань та навичок щодо вирішення певних організаційних завдань на сучасному рівні розвитку туризму. Місцеве краєзнавство та екскурсійна діяльність є важливим чинником освіти та підготовки українського суспільства, його культурного розвитку.
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Метою дисципліни «Основи екскурсійної справи» є формування у здобувачів теоретичних, професійних знань і практичних навичок, що дадуть їм змогу самостійно організовувати й планувати екскурсійну діяльність; розробляти й проводити екскурсії; здійснювати екскурсійне обслуговування.
Завдання вивчення дисципліни	Завдання дисципліни: ✓ оволодіти знаннями з організації екскурсійного обслуговування в індустрії туризму; ✓ сформувати понятійний апарат екскурсійної справи; ✓ розвивати уміння застосовувати різноманітні прийоми проведення екскурсій; ✓ вивчити основні етапи підготовки екскурсії й сформувати вміння застосувати їх на практиці; ✓ сформувати екскурсійну майстерність; ✓ виявити основні напрями та тенденції розвитку екскурсійного обслуговування в сучасних умовах; ✓ навчитись працювати з нормативними матеріалами щодо організації екскурсійної діяльності в туристичній індустрії; ✓ уміти застосовувати теоретичні знання у вирішенні практичних завдань.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні	ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні (фахові)	СК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності. СК 04. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії. СК 08 Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання готельних та ресторанних послуг для різних сегментів споживачів
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	ПРН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства. ПРН 18. Презентувати власні проекти і розробки, аргументувати свої пропозиції щодо розвитку бізнесу. ПРН 19. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2023-2024 н.р.
Семестр	1-й
Курс	1
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента
Пререквізити	Для вивчення дисципліни здобувачам необхідні знання з наступних дисциплін: «Вступ до фаху», «Сервісологія», «Філософія», «Історія суспільства, державності та господарства України».
Постреквізити	«Економічна теорія», «Інформаційні системи та технології», «Психологія».

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	4/120
Лекції	30 годин
Практичні / Семінарські	30 годин
Лабораторні	-
Самостійна/ Індивідуальна робота	60 годин
Форма підсумкового контролю	Екзамен

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: MS Office, Zoom, Power Point
Обладнання	Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернету

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт та інше.
Політика щодо дедлайнів і	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку

перескладання	(75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

9. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістова частина I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКСКУРСІЙНОЇ СПРАВИ							
	Тема 1	Теоретичні основи екскурсійної справи	2	-	2	6	4
	Тема 2	Функції екскурсії	2	-	2	6	4
	Тема 3	Зародження та становлення екскурсійної діяльності	2	-	4	6	4
	Тема 4	Класифікація екскурсій	4	-	2	6	4
	Тема 5	Етапи підготовки екскурсії	6	-	4	6	4
	ПК ЗЧ 1	Підсумкова контрольна робота №1					10
Змістова частина II. МЕТОДИЧНІ І ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЕКСКУРСІЙНОЇ СПРАВИ							
	Тема 6	Показ в екскурсії. Види показу	2	-	4	6	4
	Тема 7	Методичні прийоми розповіді	4	-	4	6	4
	Тема 8	Професійна майстерність екскурсовода	2	-	2	6	4

	Тема 9	Екскурсія як процес пізнання. Елементи психології в екскурсії	2	-	2	6	4
	Тема 10	Сучасний стан та тенденції регіонального розвитку ринку екскурсійних послуг	4	-	4	6	4
	ПК ЗЧ 2	Підсумкова контрольна робота №2					10
	Разом:		30	-	30	60	100

10.Форми і методи навчання

Лекція	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлювальне, інструктивне-практичне, пояснювальне-спонукальне, система зображально-виражальних засобів. Словесний метод (лекція – вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій Наочні методи навчання, ілюстрування
Практичні /Семінарські	Презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, дебати, кейс-методи, роботи в малих групах тощо.
Лабораторні	-
Самостійна робота	Конспектування, тезування, анотування, рецензування, підготовка рефератів, презентацій, тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей.
Індивідуальна робота	Підготовка та захист самостійної розробки (реферату) та захисту її на заняттях.

11.Система контролю та оцінювання

Поточний контроль
Конкретно визначаються методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, твір, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи здобувача; практичний контроль (під час практичних робіт, на практикумах, під час усіх видів практики); спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації тощо. Вимоги та методи до поточного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, реферат, презентація тощо. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача.
Підсумковий контроль за змістовою частиною
Дві ПК ЗЧ передбачено за результатами вивчення тем розділу 1 і розділу2. Для проведення підсумкового контролю розроблено контрольні завдання. Варіанти завдань для підсумкового контролю є рівнозначні за трудомісткістю.
Підсумковий контроль
Форма проведення екзамену – письмова. Види запитань з відкритими відповідями. Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та екзамен (не більше 40 балів).

Розподіл балів з дисципліни

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)												Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)
Змістова частина 1						Змістова частина 2							
T1	T2	T3	T4	T5	ПК ЗЧ 1	T9	T10	T11	T12	T13	ПК ЗЧ 2		
Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 10	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 10	Max 40	Max 100

Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12.Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	1. Богатирьова Г. А., Ніколайчук О. А., Романуха О. М., Снігур К. В. Організація туристичної діяльності: методика та практика : навч. посіб. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2020. 159 с. 2. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навчальний посібник. Херсон : «Олді+», 2019. 248 с. 3. Галасюк С., Нездоймінов С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності. Центр навчальної літератури. 2019 р, 178 с. 4. Леоненко Н.А. Організація екскурсійної діяльності: конспект лекцій. – Х.: НУЦЗУ, 2019. – 167 с. 5. Про внесення змін до Закону України «Про туризм»: Закон України № 1282-IV від 18.11.2003 р.. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws (дата звернення 10.01.2023) 6. Торяник В. М., Хрідочкін А. В., Джинджоян В.В. Екскурсологія : підручник. За заг. ред. доктора юридичних наук, професора, В.О. Негодченка. Дніпро : ДГУ, 2022. 370 с.
Додаткова	1. Варна夫ська І. В. Навчальні екскурсії на підприємство як засіб первинної професіоналізації особистості. Габітус. 2021. Вип. 23. С. 31-37. 2. Вишневський В. Екскурсія як метод пізнання / В. Вишневський // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Географія. – 2019. – № 2 (75). – С. 59-63. 3. ДБН В.2.2-17:2006. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення 4. Джанель Барлоу, Клаус Мьоллер. Скарга — це подарунок. Як зберегти лояльність клієнтів. Київ.: Наш Формат, 2017. 280 с. 5. Дуга В.О. Профілактичні заходи щодо створення умов безпечного відпочинку агротуриста. <i>Бізнес-навігатор</i>. 2020. Вип.1 (57). С.115-120. 6. Інструкція щодо організації та проведення екскурсій і подорожей з учнівською та студентською молоддю. Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України № 1124 від 02.10.2014 7. Лавріненко Л. І. Екскурсії в природу в початковій школі : навч.-метод. посіб. Чернігів : SCRIPTORIUM, 2021. 151 с. 8. Марія Росс. Емпатія в бізнесі. Співпереживання як двигун корпоративного успіху. Київ.: Yakaboo Publishing, 2023. 232 с. 9. Рой Ліллей. Як взаємодіяти з проблемними людьми. Харків, Фабула, 2020. 160 с.
Інформаційні ресурси	1. Всесвітня туристична організація. URL: https://www.unwto.org 2. Громадська спілка "Всеукраїнська асоціація гідів". URL: https://uaguides.com/ 3. Державна служба статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/ 4. Державне агентство розвитку туризму України. URL: https://www.facebook.com/DARTUkraine/ 5. Державне агентство розвитку туризму. ДАРТ. URL: https://www.tourism.gov.ua/ 6. Державний комітет статистики України URL : https://ukrstat.gov.ua/

	7. Онлайн путівник TripMustGoOn. URL: https://tripmustgoon.com/8. Спілка сприяння сільського зеленого туризму України. URL: https://www.greentour.com.ua/en9. Туристична бібліотека. URL: https://tourlib.net/10. ХерсON. URL: https://khers-on.com/ua/blog/zeleniy-turizm-v-ukraine/